

Fjortonde internationella olympiaden i lingvistik

Mysore (Indien), 25–29 juli 2016

Lösningar till uppgifterna i den individuella tävlingen

Uppgift nr 1. Orden **bete'**, **dai'**, **naung**, **pano**, **sau** och **tama** anger riktningen för resans sista del:

- **bete'** — över en flod;
- **dai'** — uppför;
- **naung** — nerför;
- **pano** — på en väg utan backar;
- **sau** — nerströms;
- **tama** — uppströms.

Svar:

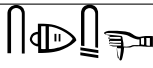

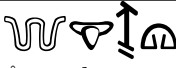

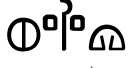

1. I byn **Kahangang**: **Lamaoä'** dai' di **Palempang**.
2. I byn **Kombeng**: **Lamaoä'** dai' di **Palempang**.
3. I byn **Kota**: **Lamaoä'** bete' di **Bulung**.
4. I byn **Kota**: **Lamaoä'** sau di **Sohongang**.
5. I byn **Palempang**: **Lamaoä'** naung di **Bulung**.
6. I byn **Palempang**: **Lamaoä'** sau di **Kota**.
7. I byn **Palempang**: **Lamaoä'** naung di **Pahihuang**.
8. I byn **Bulung**: **Lamaoä'** tama di **Kota**.
9. I byn **Bulung**: **Lamaoä'** naung di **Pikung**.
10. I byn **Panampo**: **Lamaoä'** pano di **Kota**.
11. I byn **Pikung**: **Lamaoä'** bete' di **Bulung**.
12. I byn **Pikung**: **Lamaoä'** tama di **Kahangang**.
13. I byn **Pikung**: **Lamaoä'** dai' di **Panampo**.
14. I byn **Tamonseng**: **Lamaoä'** bete' di **Kahangang**.
15. I byn **Tamonseng**: **Lamaoä'** dai' di **Palempang**.

Uppgift nr 2. Ord skrivs från vänster till höger. Ord kan skrivas på tre sätt:

- med ett logogram;
- med stavelsesymboler;
- med ett logogram och stavelsesymboler som helt eller delvis återger uttalet.

n före en konsonant uttrycks aldrig med en stavelsesymbol.

(a)

1. runtiyas 'hjord'	B. HJORT	H. HJORT-ya-s(a)
2. patis 'fot'	E. FOT-s(a)	U. FOT
3. harnisas 'fästning'	J. ha-FÄSTNING	O. FÄSTNING-ni-s(a)-s(a)
4. iziyanta 'de gjorde'	F. i-zi-ya-ta	T. i-zi-ya-ta
5. turpis 'bröd'	L. BRÖD	W. BRÖD-pi-s(a)
6. tarhunzas 'åska'	S. ÅSKA-hu-za-s(a)	V. ta-ÅSKA-s(a)
7. hawis 'får'	C. ha-wa/wi-s(a)	K. FÅR-ha-wa/wi-s(a)
8. sanawas 'bra'	I. s(a)-na-wa/wi-s(a)	Q. BRA-wa/wi-s(a)
9. nimuwizas 'son'	M. ni-mu-wa/wi-za-s(a)	Y. ni-SON-za-s(a)
10. zitis 'man'	D. MAN	N. MAN-ti-s(a)
11. piyanti 'de ger'	G. ATT GE	P. ATT GE-ya-ti
12. hantawatis 'kung'	A. ha-ta-wa/wi-ti-s(a)	X. ha-ta-KUNG
13. istaris 'hand'	R. HAND	Z. i-HAND-s(a)

(b) 1. — tarhunzas 'åska'; 2. — nimuwizas 'son'.

- (c) 1. — ta;
 2. — KUNG (hantawatis);
 3. — wa, wi;
 4. — ta;
 5. — s(a);
 6. — ti, FOT (patis);
 7. — zi, MAN (zitis).

Uppgift nr 3. Regler:

- Ordföljd: S (O') O V
 (S = subjekt, O' = indirekt objekt, O = direkt objekt, V = predikat).
- substantiv:
 - ROT
 - numerus:
 - * singular: -∅
 - * plural: $\begin{cases} -i & \text{efter konsonant} \\ -:cci & \text{efter vokal} \end{cases}$
 - kasus:
 - * S: -∅
 - * O', O: $\begin{cases} -:g & \text{efter vokal} \\ -gi & \text{efter sonorant} \\ -ki & \text{efter obstruent} \end{cases}$
- verb:
 - tempus (presens **a-**, futurum **bi-**)
 - ROT
 - åt någon: 'att ge' (till första person: **de:n**, till andra eller tredje person: **tir**)
objekt:	singular	plural
O', om det finns en	-∅	-ccir (-C > ∅ -ccir)
annars O	-∅	-ir
 - tempus: preteritum **-s**, presens/futurum **-r** (r > d | n __)
 - subjekt: 1 person sing **-i**, 1 person plur/3 person sing **-u**, 3 person plur **-a**

- (a) 1. **magasi argi ajomirra.**
Tjuvarna slår oss.
2. **ay kanarri:g ba:bki alletirsi.**
Jag lagade dörren åt grannen.
3. **hanu tirti:g elirsu.**
Åsnan hittade ägarna.
4. **tirti argi kamgi de:ccirsa.**
Ägarna gav kamelen till oss.
5. **ay darbadki bija:ndi.**
Jag kommer att köpa kycklingen.
- (b) 6. *Grannarna ger halsbandet till ägaren.*
kanarri:cci tirtki beyye:g atirra.
7. *Den unge mannen köpte hunden åt oss.*
jahal argi walgi ja:nde:ccirsu.
8. *Vi kommer att stjåla honom.*
ar mangi bima:gru.
9. *Ägarna slog tjuvarna.*
tirti magari:g jomirsa.
10. *Hundarna fann kycklingarna åt fegisen.*
wali sarka:ygi darbadi:g eltirsa.

Uppgift nr 4.

(a)	1. gu-na vaala	vatten-ägare	kanot	c.	<i>kanot</i>
	2. ka'ik	bild/skugga		g.	<i>bild, skugga</i>
	3. ka'ik-gu	bild+vatten		j.	<i>spegel</i>
	4. kla-wun	att få-1 person sing		i.	<i>jag fick</i>
	5. laavu	banan		a.	<i>banan</i>
	6. laavu-ga vi'	bok (att läsa)+att se		n.	<i>att läsa</i>
	7. laavu-ga	banan+blad (pl.)		d.	<i>bok (att läsa)</i>
	8. ni'bu	jord		o.	<i>jord</i>
	9. ni'bu-na vaala	jord-ägare	kanot	h.	<i>bil</i>
	10. nya-ka'ik	sol+bild		l.	<i>klocka</i>
	11. vi	spjut		m.	<i>spjut</i>
	12. vi'-wun	att se-1 person sing		k.	<i>jag såg</i>
	13. walini'ba-na bâk	vita människor-ägare	gris	b.	<i>ko</i>
	14. walini'ba-na gu	vita människor-ägare	vatten	e.	<i>kolsyrad dryck, alkohol</i>
	15. walini'ba-na vi	vita människor-ägare	spjut	f.	<i>gevär</i>
- (b) 1. **vaala** — *kanot*
2. **gu** — *vatten*
3. **vi'** — *att se*

Ordet **vaala** är en synonym till **guna vaala** 'kanot'. Det senare uttrycket **guna vaala** (bokstavligen 'vattenkanot') började användas eftersom iatmul-folket kom i kontakt med bilar (liksom flygplan), och **vaala** har så sakteliga fått en utvidgad betydelse.

- (c)
1. *gris* — **bâk**
 2. *bananblad* (pl.) \equiv *bok* (att läsa) — **laavuga** (beroende på av likheten i form och material)
 3. *sol* — **nya**
 4. *vita människor* — **walini'ba**

Uppgift nr 5. Orden i problemet består av en rot och upp till tre suffix. Varje suffix kan orsaka bortfall av föregående vokal:

	ägare	kasus	
oralt suffix	-p'a -sa	-p'a -t'a	-psa -txi
	orsakar alltid vokal-bortfall	orsakar bortfall om den tillhör ett annat suffix, men inte om den tillhör roten	
nasalt suffix	-nha, -ma	-na	
	orsakar bortfall om suffixet behåller sin vokal, men inte om suffixet förlorar sin egen		

Svar:

- (a)
1. **utnhantxi** — *är det i mitt hus?*
 2. **yapp'psa** — *hans åker också*
 3. **yapup'psa** — *genom åkern också*
- (b)
4. *vår₁₊₂ klippta* — **qaqsa**
 5. *i din hörna* — **chushumna**
 6. *i din hörna också* — **chushmanpsa**
 7. *från din hörna också* — **ch shumt'psa**
 8. *är det från grottan?* — **aq'it'txi**
 9. *är det huset?* — **utatxi**